

Aantekeningen Plangroep AnnA #1, 13 mei 2019

(41 deelnemers plus ontwikkelaars, stedenbouwers en medewerkers van gemeenten)

Onderwerp	pagina
Procedures en procedure-overleg	1
Werkgroep Stedenbouw & landschap	2
• Top 5 onderwerpen	2
• Overige onderwerpen	3
• Aanvullingen plenair	4
• Huiswerkopgave Stedenbouw & landschap	4
Werkgroep Wonen, werken en voorzieningen	5
• Top 5 onderwerpen	5
• Overige onderwerpen	6
• Aanvullingen plenair	6
• Huiswerkopgave Wonen, werken en voorzieningen	6
Werkgroep Verkeer, parkeren en mobiliteit	7
• Top 5 onderwerpen	7
• Overige onderwerpen	9
• Aanvullingen plenair	9
• Huiswerkopgave Wonen, werken en voorzieningen	9
Ervaringen	10
• Huiswerk algemeen	10

Procedures en procedure-overleg

- Ontwikkelaar biedt een procedure-overleg aan voor wie de speelruimte voor drie plangroepbijeenkomsten te beperkt vindt. Eén deelnemer maakt daar nu al graag gebruik van. Anderen willen eerst de informatie van de gemeente zien over Planuitwerkingskader (PUK), Gebiedsagenda, Gebiedsvisie en voorontwerp bestemmingsplan.

Huiswerkopgave procedures

- **Gemeente maakt op 1 A4 inzichtelijk wat de procedures zijn (gebiedsagenda, gebiedsvisie, PUK, voorontwerp bestemmingsplan).**
- **In volgende plangroep komt dan opnieuw de vraag aan de orde of mensen deel willen nemen aan een overleg over de procedure. Een deelnemer heeft nu al te kennen gegeven dat te willen (stand op 14 mei).**

Werkgroep Stedenbouw & landschap (18 deelnemers)

Top 5 (aantal stickers)

1 Te hoog past niet (18)

- Nu: slankere toren. Voorstel: meer voetprint / lager
- Niet passend bij de buurt
- Torens te dicht op elkaar
- Angst geen lucht meer te zien
- Hoogbouw is ook leuk (2p)
- Bezonning / schaduwslag – onderzoek schaduwwerking
- Kijken tegen een muur aan
- Zichtlijnen
- Bouwen over het spoor
- Relatie hoogbouw & breedte doorgangen
- Windhinder & fluiten - onderzoek en maatregelen

Aanvullingen plenair

- Is er zoveel kantoorruimte nodig? Geen verdringing?

2 Te veel bouwvolume (14)

- Is er zo veel vraag naar kantoorruimte?
- Nieuw aanbod (kantoren) trekt elders kantoorruimte leeg (krenten & pap)

3 Zon in tuinen (9)

- Groep vraagt:
 - bezonningsnorm / normen delen
 - schaduwplekken
 - nadeel woningen
 - ook Voorburg zijde

4 Maak station onderdeel van plan (5)

- Station is onderdeel van het plan + de tunnel

5 Klimaatadaptatie (5)

- Grondwaterstand
- Groep vraagt terugkoppeling uit overleg duurzaamheidsteam

Overige onderwerpen (aantallen stickers)

Wind

- Windhinder op balkons
- Windhinder om gebouwen (2)
- Windhinder openbare ruimte (in project) en als gevolg van project (4)
- Fluittonen door de wind (4)
- Wind bij terrassen, winkels (bij spoor)

Zon

- Zon houden in openbare ruimte (4)
- Schaduwen in wijk (3)
- Rendement bestaande zonnepanelen (1)

Geluid + spoordijk

- Geluid van het spoor
- Stabiliteit spoordijk
- Trillingen in woningen door treinen
- Kun je tegen spoortalud bouwen?

Hoogte

- Uitzicht verslechtert (1)
- Bouw over het spoor => minder hoogte nodig (2)
- Bezuidenhout ingeklemd in hoogbouw (2)
- Locatie van de hoogbouw (meer naar Ypenburg)

Groen

- Kan dat wel, groen op daken?
- Onderhoud van groen (collectief/gemeente) (1)
- Groene gevels (1)
- Kasten voor vogels en vleermuizen
- Groen park op plinthoogte 1^e en 2^e (2)

Duurzaam

- Duurzaam materiaalgebruik
- Duurzame energie, ook voor wijk (profiteren) (1)

Verbinding wijken en omgeving

- Meer verbindingen met de wijk, niet alleen visueel. En afstemming op voorzieningen in de wijk (kantoren, winkels, scholen, etc.) (1)
- Verbinding met wijken

Architectuur

- Aansluiting omgeving: hoog bij spoor, laag in Bezuidenhout (1)
- Torens verbinden door luchtbruggen
- Passende materialen bij omgeving (1)
- Geen reflecterende materialen (1)
- Hittestress (2)
- Te afwijkend beeld kantoorgevel
- Meer organische vormen
- Origineel ontwerp (3)
- Gebouwen over spoor heen bouwen

Aanvullingen plenair

- Kijk verder dan de huidige postzegel
- Aanvullingen deelnemers volgen in plangroep #2

Huiswerkopgave Stedenbouw & landschap

- **Schaduwonderzoek toelichten:**
 - **bezonningsnorm / normen delen**
 - **schaduwplekken**
 - **nadeel woningen**
 - **ook Voorburgse zijde.**
 - **Inzage geven in de normstelling bezonning/beschaduwing (NL, Den Haag en Voorburg). Ook voor bewoners uit andere werkgroepen.**
 - **Windhinderonderzoek toelichten en inzage geven in normstelling en de maatregelen die genomen kunnen worden om de hinder te verminderen.**
 - **Terugkoppeling geven van het overleg met duurzaamheidsteam dat op 14 mei plaats vindt.**
-

Werkgroep Wonen werken en voorzieningen (12 deelnemers)

Top 5 (en aantallen stickers)

1 Intergenerationeel wonen (8)

- Alle generaties bij elkaar om onderlinge betrokkenheid te vergroten => Klein Bezuidenhout
- Royale woningen voor verschillende generaties (en levensloopbestendig)
- 40 m2 tot 200 m2 huur en koop. Mix is belangrijk
- Rent or buy to live. Geen kopers om te beleggen

2 Logeerappartement / collectief (6 / 4)

- Op x-aantal appartementen en logeerappartement
- Keukens delen / leefruimten delen (wasruimte)
- Gemeenschappelijk koken

3 Filmhuis / horeca (6)

- Weekend open horeca
- Filmhuis kleinschalig
- Cultureel centrum / poppodia / platte vloer

4 Supermarkt (4)

- Eko / Lidl
- Kleinschalig
- Bewonershoreca.
- Pakketwand
- Horeca-to-go
- Urban farming. Bijen

5 Sociale en maatschappelijke voorzieningen (4+)

- Gezamenlijke, sociale ruimte
- Eerstelijnszorg
- Speeltuin / BSO
- School, basisschool
- Wasserette

Overige onderwerpen (en aantallen stickers)

Werken

- Kleinschalige kantoren/werkruimten (1)
- Er is al veel leegstand in de omgeving (4)

Wonen

- Seniorenvriendelijke omgeving (2)
- Yup/starters (2)
- Appartementen voor senioren (3)
- Sociale woningbouw (1)
- Verdeling goedkoop – middel – duur (4)
- Verdeling koop – huur (4)
- Mix van woningen (2)
- Zittende bewoners voorrang (1)

Voorzieningen

- Goede afstemming retail (2)
- Overlast horeca
- Scholen (1) en kinderopvang (2)
- Speelruimte (2)
- Goede invulling van plint (3)
- Leefbaarheidseffectrapportage (4)
- Zorg

Aanvullingen plenair

- Wens om meegenomen te worden bij ontwikkelingen buiten postzegel.
- Bij voorzieningen zoekt men niet zozeer een buurthuisachtige voorziening.
- Kijk naar voorzieningen in de omgeving die het ook al zwaar hebben, bijvoorbeeld culturele voorzieningen, zodat geen verdringing optreedt.
- Mariahoeve (Diamanttheater): zoekt eigen locatie, optie?
- Maken de ontwikkelaars een studie naar de behoeften, wat is verstandig?
- Zijn er normen voor voorzieningen? Uit leefbaarheidsstudie zijn de relevante stukken te halen.
- Richard Koek: er is wel veel kennis maar niet direct toepasbaar op dit project. Gemeente doet ook onderzoek in het hele CID-gebied. Thematisering is mogelijk wel een optie (wat, op welke termijn).

Huiswerkopgave Wonen, werken en voorzieningen

- **Voorwerk doen voor het bepalen van het thema voor voorzieningen.**
 - **Inspiratie en informatie uit de Leefbaarheidseffectrapportage halen.**
 - **Zijn er nog meer stukken waar info uit kan worden gehaald inzake voorzieningen en winkels?**
 - **Gemeente kijkt naar voorzieningen op niveau wijken en Central Innovation District. Wat is hiervan al beschikbaar?**
-

Verkeer, parkeren en mobiliteit (11 deelnemers)

Top 5 (aantallen stickers)

1 Schenkade (7) en ondergronds aanleggen (6)

- Tweerichtingsverkeer.
 - Weg zo dicht mogelijk naar het spoor en 2-richtingen maken
 - Druk verkeer niet bij huizen
- Ondergronds
- Routeringseffecten rondom – kijken vanuit een groter gebied. Voor routing op grotere schaal kijken naar herkomst en bestemming gebruikers
- Overleg met Leidschendam-Voorburg

2 Parkeerregime (8) en bezoekersparkeren (6)

- Onderscheiden:
 - Bestaande parkeren
 - Gerelateerd aan ALLE nieuwbouw
- Combi overall view Voorburg – Den Haag
- Parkeernorm
 - Bewoners
 - Bezoekers
 - Blauwe zone + ‘vouwfietsaanpak’
 - Aandacht voor de tijden
 - Gezinnen hebben heus weer een auto
 - Probleem is verleggen probleem op locatie naar omgeving
 - Bijvoorbeeld iemand die auto + parkeren gewoon rondom zet, door baas betaald
 - Hele wijk ALLEEN bewonersvergunning (bijv. Delft OD)
- Toeleveranciers.
 - Nadenken over toeleveranciers (bijv. Horeca, Sligro)
 - Koeriers. DHL
 - Stationair draaien is probleem
 - Logistiek van expeditie

3 Verkeersdruk (7) en Luchtkwaliteit (6)

- Beide nu al een probleem
- Luchtkwaliteit beter dan minimaal vereist door MER
- Niet probleem verleggen: hier duwen, daar probleem
- Nulmeting, zie collegerapport 2020, link volgt via Jeroen Hutten
- Veiligheid, geen kindertjesoep

4 Station (7)

- OV is meer dan station
- Sfeerbepalend (positief en negatief)
- Geluidsoverlast
- Nu al een probleem, in het gebouw, op het perron, volle treinen
- Trein + Randstadrail + bus samen is interessant: knooppunt OV
- Veiligheid
- Pand is nu goed geluid-tegenhoudend

- Integratie stationsontwikkeling + locatie. Gebied ProRail details, gebouw en terrein
- Aantal fietsenstallingen. Herkomst 7500? SOZA + Prorail.
- Veiligheid op perron . Zie RET: Slecht voorbeeld incheckapparatuur

5 **Bouwlogistiek (2)**

- SLIM voor zo min mogelijk overlast
- Waar het mooi is de ontwikkeling te zien
- In kaart brengen, mensen laten zien wat er gaat gebeuren
- Onderscheid
 - (bouw)technische schade
 - water
 - gezondheid
 - beleving => last
- OV en station ontlasten => soepel blijven
- Lokale bedrijven inschakelen waar mogelijk, voor servicediensten, pizza's etc.
- Scholen komen kijken, educatief
- Opslaglogistiek:
 - voorbeeld iets met vrachtauto en tijdslot of opslag
 - niet ten koste van huidige parkeerplaats
- Afweging
 - bouw kort met veel last
 - bouw lang met minder last

Overige onderwerpen (aantallen stickers)

Mobiliteit

- Kan OV de toename aan? (2)
- Station Laan van NOI bereikbaar tijdens bouw
- Wordt Station Laan van NOI uitgebreid (5)
- Betrekken OV Partners
- Genoeg stalling voor fietsen

Verkeer

- Sluiproutes
- Toename verkeersdruk (7)
- Bezoekersparkeren

Parkeren

- Parkeren niet duurder voor huidige bewoners (2)
- Parkeergarage voor de wijk (6)
- Parkeernorm nul niet realistisch (2)
- Parkeren bezorg- en pakketdiensten (1)

Aanvullingen plenair

- Ook gezondheidsschade (naast beleving, etc.) meenemen.
- Mobiliteitsconcept ook voor kantoorruimte (andere parkeernormen)?
- Effecten milieu en verkeer (notitie reikwijdte en detailniveau). Welke scenario's worden meegerekend?
Incl OV: ja.

Huiswerk Verkeer, parkeren en mobiliteit

- **Jan Jaap Koops geeft volgende keer inleiding over verkeer; reageert met informatie die beschikbaar is over de genoemde onderwerpen en laat zien welke onderzoek nog wordt gedaan**
 - **Nulmeting, zie collegereport 2020, link volgt via Jeroen Hutten**
 - **Jeroen Hutten zorgt dat groepsleden de notitie over reikwijdte en detailniveau (passend bij de MER verkeer, milieu) ontvangen.**
 - **Gemeente Leidschendam-Voorburg is aanwezig en gaat oriënterend in op vragen over verkeer en parkeren aan Voorburgse zijde. Zij gaat in overleg met Den Haag informatie over het verkeer en parkeren voorbereiden; verkeersdruk-onderwerp zal echter de nodige voorbereiding vergen.**
 - **Informatie over mobiliteitsconcept, ook voor kantoorgebruikers**
-

Ervaringen deelnemers, ontwikkelaars en gemeenten

- Kleine groepen prettig, plenair wat vertraging.
- Geluidsversterking regelen.
- Bij architectuur bleef discussie wat lang in cirkel over de hoogte.
- Wonen: vooral voor toekomstige bewoners interessant, voorzieningen kwamen minder uit de verf.
- We willen ook ruimte om breder dan de postzegel te kijken.
- Verwachtingen t.a.v. kaders geeft frustratie.
- Voorstel parkeren en uitbreiden blauwe zone (vanuit Voorburg).
- Wat vindt projectontwikkelaar: veel ideeën waar we mee aan de slag kunnen.
- Wat vindt de gemeente: goede, waardevolle discussie. Wat is de ambitie: zie gebiedsagenda. Oproep om het verhaal te vertellen.
- Graag info en links op website plaatsen.

Huiswerk algemeen

- **Informatie die beschikbaar komt op website plaatsen**
 - **Gebiedsagenda toelichten door gemeente: na 22 mei.**
 - **Deelnemers krijgen uitnodiging voor 16 mei: bijeenkomst van gemeente over gebiedsagenda's van Central Innovation District, van 17 tot 20 uur bij Foodhal MingleMush, Anna van Buerenplein 712 (direct achter Centraal Station)**
-